

VASZARI

Krónika

2013. április

VASZAR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

Községünk búcsúja: április 28.

Április hónapot szokás Szent György havának nevezni, hiszen április 24-e a sárkányölő Szent György ünnepe. A néphagyomány e naptól számítja az igazi tavasz kezdetét. A rómaiak e napon ünnepelték Paliliát, amely pásztorünnep volt. Ezen a napon a pásztorok kisépérték az istállókat; meghintették vízbe mártott babérágakkal, a szalmatűz füstjével megfüstölték magukat s

jószágukat. A tűzön a nyáját is áthajtották, maguk háromszor ugrottak át rajta, hogy a boszorkányok rontását elkerüljék. A pásztorok áldozatot mutattak be, majd kezet mostak a reggeli harmatban. E hagyomány továbbélése látható a hazai állattartás szokásaiban is.

Az állatok Szent György napi első kihajtásához számos hiedelem és szokás fűződött. Nagy jelentőséget tulajdonítottak annak a vesszőnek, zöld ágnek is, amellyel az állatokat először hajtották ki a legelőre. Füstöléssel igyekeztek távol tartani a rontást. A nyírfa vagy rózsafaággal történő kihajtás rontáselhárító magyarázatot kapott. A jószág tűzön áthajtásának, füstölésének elsősorban rontáselhárító célja volt. A marha kapuba fektetett láncon való áthajtása országszerte általános volt, de gyakori volt a fejszén, ekevason, tojásan, ill. a gazdaasszony kötényén, kifordított szoknyáján stb. való áthajtás. Vépen (Vas m.) az állatokat kihajtás előtt az istállóban bodzafával vagy zöld gallyal megverték. A legkülönbözőbb rontáselhárító módszerek alkalmazásával védték e napon a házat és lakóit, de főleg az istállót. Ilyenek: az istálló körülszórása, körülfüstölése, zöld ágak tűzése az ajtóra, kapura; seprű, só, gatyamadzag az ajtóba; fokhagyma a marha szarvába stb.

Ezen a napon vetették el a kukoricát, babot, uborkát. Ha a varjú nem látszott ki a búzából, jó termésre számítottak. Bizonyos területeken úgy vélték, ha e napon megszólalnak a békák, az korai tavaszt és nyarat jósol. Máshol a Szent György nap előtt megszólaló béka esőtlen nyarat jelzett. A Szent György nap előtti mennydörgés a bő termés előjele volt a magyar nyelvterületeken.

A közismert magyar gyermekmondóka szerint: „Süss föl nap, Szent György nap, kertünk alatt egy kis bárány majd megfagy.” Erre a gyerekek leguggolnak, mintegy a földre csalogatva a napot. Régi sarkadiak e nap reggelén így köszöntek tréfásan egymásnak: „Áldott Szent György, átkozott Szent Mihály!” Dugonics András jeles mondása szerint a cigány egy Szent György-napot száz Szent Mihály napjáért sem adna oda...

Önkormányzatunk idei költségvetése

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: ÁHT) 24. § (2) bekezdése alapján február 15-éig a Képviselő-testületnek el kellett fogadnia az ez évi költségvetését. A törvény 118. § (1) bekezdése kimondja, hogy az állami támogatást a helyi önkormányzat éves szinten kizárólag az ellátandó feladatainak kiadásaira fordíthatja. Az ettől eltérő felhasználás esetén a helyi önkormányzat köteles a támogatás összegét – az államháztartásról szóló törvényben meghatározott kamatokkal terhelve – a központi költségvetésbe visszafizetni.

Önkormányzatunk bevételi és kiadási főösszege 2013-ban az eredeti előirányzat alapján: 150 millió 246 ezer Ft.

BEVÉTELEK

Önkormányzati hivatal működésének támogatása

2013. évtől a közös hivatalt alakító önkormányzatok részére módosított formában az állam normatívát biztosít a közös hivatal fenntartásának költségeire. Az eddigiektől eltérően az idei évben minden fenntartó önkormányzat részére külön állapította meg és utalja ki a Magyar Államkincstár létszámarányosan a közös önkormányzati hivatalra jutó támogatást. Községünk esetében ez 21.872.881.– Ft.

Település-üzemeltetéshez kapcsolódó feladatellátás

A zöldterület-gazdálkodással kapcsolatos feladatokra 3.940.197 Ft támogatásban részesül önkormányzatunk. A közvilágítás fenntartásának támogatására 3.545.365 Ft-ot kapunk. A köztemető fenntartására 1.215.759 Ft áll majd rendelkezésünkre. Eddig külön támogatást nem kaptunk a belterületi közutak fenntartására, ez most 1.476.655 Ft bevételt jelent. Az idei évtől bevezetésre került a „beszámítás” összege, amely a 2011. évi iparüzési adóalap 0,5 %-a. Ez Vaszar község esetében 3.284.410 Ft, amit le kell vonni a központi támogatások valamelyikéből (önkormányzati hivatal működésének támogatása; település-üzemeltetéshez kapcsolódó feladatellátás támogatása; zöldterület-gazdálkodással kapcsolatos feladatok ellátásának támogatása; közvilágítás fenntartásának támogatása; köztemető fenntartással kapcsolatos feladatok támogatása; közutak fenntartásának támogatása).

A búcsú mutatónyosok április 27–28-án tartózkodnak községünkben!

Egyéb kötelező önkormányzati feladatok támogatása

Az idei évben 2.700 Ft/fő támogatást könyvelhetünk el ilyen címen, mely 1599 fővel számolva 4.317.300 Ft-ot jelent.

Szociális és gyermekjóléti feladatok támogatása

Itt található a hozzájárulás a **pénzbeli szociális ellátásokhoz** (3.335.835 Ft), a **szociális étkeztetésre** biztosított támogatás (3.875.200 Ft), valamint az **iskolai étkeztetésre** lehívott támogatás, amely 6.732.000 Ft. A szociális étkeztetés esetében 70 fővel, az iskolai étkeztetés esetében pedig 66 fővel számoltunk. A **pénzbeli szociális ellátásokhoz** kapcsolódó hozzájárulás nyújt fedezetet a kifizetett rendszeres szociális segélyek, foglalkoztatást helyettesítő támogatások, lakásfenntartási támogatások, december havi ápolási díjak önérejehez.

Könyvtári, közművelődési és múzeumi feladatok

A tavalyi évben nem szerepelt még a költségvetésben ilyen jellegű támogatás, mely 1.140 Ft/fővel számolva 1.822.860 Ft bevételt jelent önkormányzatunknak. Ezen normatíva kell, hogy fedezetet nyújtson a könyvtárhoz kapcsolódó, önkormányzatunkat terhelő kiadásokra (rezei, megbízási díj és járuléka).

Központosított előirányzat

A központosított előirányzatok között szerepel a **lakott külterülettel kapcsolatos** támogatás, melyre idén 67.301 Ft-ot kapunk előirányzatként.

Jövedelempótló támogatások kiegészítése

A jövedelempótló támogatások között került kimutatásra a tartósan munkanélküliek aktív korú ellátásának (foglalkoztatást helyettesítő támogatás) 80 %-a, a rendszeres szociális segély 90 %-a, a lakásfenntartási támogatás 90 %-a, valamint a 2012. december hóra járó egy havi ápolási díj 75 %-a, melyet a tényleges kifizetések alapján minden hónapban visszaigényel önkormányzatunk az államtól.

Sajátos működési bevételek

Itt található a **térítési díjbevétel** (16.484 e Ft), az **önkormányzati ingatlanok bérleti díja**, amely 3.324 e Ft. A **helyi adók** tekintetében a **kommunális adó** kalkulált bevétel 4.700 e Ft, az **iparűzési adó** bevétel 7.600 e Ft összegben került betervezésre az előző év teljesítése alapján. A **gépjárműadó** tekintetében 3.320 e Ft került beállításra, ezen tétel az önkormányzathoz befolyt bevétel 40%-a. A gépjárműadó bevétel 60%-át tovább kell utalnunk a központi költségvetésbe. A **bírság, pótlék** bevétel 300 e Ft, a termőföld bérbeadás 20 e Ft összegben került betervezésre az előző év teljesítése alapján. Az egyéb sajátos bevételek között szerepel a hirdetési díj, internet, sírhely bevétel, iskolabusz bérleti díja, a Közös Önkormányzati Hivatal kifüggesztési díjbevétele 100 e Ft összegben.

Felhalmozási és tőke jellegű bevételek

A közterület használat díja 2013. évben várhatóan 1.200 e Ft összegben fog realizálódni.

Véglegesen átvett pénzeszközök

A működési célú pénzeszközátvétel sor az alábbi tényezőkből áll: eseti gyermekvédelmi támogatás 940 e Ft; Gecse körjegyzőségi-, közös önkormányzati hivatali támogatása 5.626 e Ft; Takácsi körjegyzőségi-, közös önkormányzati hivatali támo-

gatása 14.070 e Ft; OEP Védőnői Szolgálat működésének támogatása 4.423 e Ft; Takácsi Önkormányzata által lehívott, Vaszar Önkormányzatot megillető ingyenes, kedvezményes óvodai étkezők után járó normatíva 2.856 e Ft; közfoglalkoztatás támogatása 4.900 e Ft; a 2012. évben a „Felkészülés a referenciaintézményi szerepre a vaszari Ihász Gábor Általános Iskolában” elnevezésű pályázat keretében megelőlegezett költségek fedezetének visszautalandó összege a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) részéről, amely 525 e Ft.

Felhalmozási célú pénzeszköz átvétel

A felhalmozási célú pénzeszköz átvétel soron a 2012 évben elkészült szabadtéri színpad támogatási összege került betervezésre 1.500 e Ft összegben, hiszen ez az összeg csak a tárgyévben fog realizálódni.

A valós összkép biztosítása és az átláthatóság megőrzése érdekében a Körjegyzőség 2012. évi zárszámadásában megállapított pénzmaradványa visszautalásra kerül az önkormányzatok részére. Az Áht. rendelkezése alapján a pénzmaradvány összege a gesztor önkormányzat részére utalandó vissza. A gesztor önkormányzat utalja tovább a körjegyzőségben részt vevő önkormányzatoknak az őket megillető pénzmaradvány összegét. Ezen technikai lebonyolítás miatt a véglegesen átvett pénzeszközök között betervezésre került pénzmaradvány átvétel 3.124 e Ft összegben. A működési célú pénzeszköz átadások között beállításra került 2.029 e Ft pénzmaradvány átadás, amely a Gecse, Takácsi Önkormányzatokat megillető rész. Így a Vaszar Önkormányzatot megillető maradvány 1.095 e Ft.

KIADÁSOK

A kiadási oldal összeállításánál figyelembe vettük a törvény azon rendelkezését, hogy egyes támogatások kizárólag az ellátandó feladat finanszírozására fordíthatóak. Egyéb esetben visszafizetési kötelezettség terheli az önkormányzatot.

Kiadási oldalon egyrészt az önkormányzati **jogalkotás szakfeladathoz** kapcsolódó kiadások, másrészt az önkormányzat egyéb szakfeladatainak tervezett kifizetései találhatóak. A **könyha** tekintetében az élelmiszer költségeknél áremeléssel is kalkuláltunk.

A **zöldterület-gazdálkodás** szakfeladaton került megtervezésre 1 fő közalkalmazott bérének és járulékainak 6/8-ad része, a traktor és a fűnyírók üzemanyagköltsége, valamint az ezekhez kapcsolódó karbantartási, üzemeltetési kiadások.

A **köztemető** fenntartás szakfeladaton található az 1 fő közalkalmazott bérének és járulékának 2/8-ad része, valamint az üzemeltetéshez kapcsolódó dologi kiadások.

A **város- és községgazdálkodás** szakfeladaton kerültek megtervezésre az iskolabusz üzemanyagköltsége, biztosítási díja, karbantartási díja, valamint a falunapi rendezvény költségei. A **közutak** fenntartása szakfeladaton betervezésre került útkarbantartás, kátyúzás 4.000 e Ft + Áfa összegben (amelyre a központi támogatás csak részben nyújt fedezetet).

A **védőnői szolgálat** kiadásai az OEP által biztosított támogatási összeggel megegyezően kerültek meghatározásra. Az **óvodai nevelés** programjainak komplex támogatása szakfeladaton az óvoda működésével kapcsolatos többszámlázott rezsiköltségek kiadásai találhatóak. Az **iskolai nevelés** programjainak komplex támogatása szakfeladaton az iskolához kapcsolódó KLIK-nek többszámlázott telefondíj, az önkor-

mányzat által továbbra is fizetendő világítás bérleti díj, valamint a december hónapról áthúzódó költségek (munkába járás, vízdíj, áramdíj) szerepelnek.

A **szociális kiadások** a 2012. évi teljesítések alapján kerültek megállapításra. Az eseti pénzbeli támogatás soron szerepel az újszülött megajándékozás valamint az étkeztetés támogatásának belső elszámolása miatti kiadás. **Kamatmentes kölcsön** tekintetében 200 e Ft került betervezésre, várhatóan a jelenlegi hátralékokból is ugyanennyi összeg kerül visszafizetésre.

A **fejlesztések** között betervezésre került a 2012. évi színpad kialakítás Áfa kiadása 423 e Ft összegben. Beállításra került a felső temető felújítására benyújtandó pályázat keretében biztosítandó önerő, amely 1.818 e Ft. Betervezésre került a **kultúrház ablakainak cseréje** 8.000 e Ft összegben. Az előirányzat között szerepel a **KEOP pályázat** önkormányzat által biztosítandó **önrésze**, amely 2.206 e Ft. A fejlesztési célú pénzeszköz átadás soron szerepel az Egyházközség részére biztosított templom felújításhoz kapcsolódó hitelkamat támogatás, valamint a Sportkör részére biztosított, a Kultúrház felújításához kapcsolódó hitelkamat összege. **Működési tartalékon** 1.000 e Ft szerepel, mely kötelező tételként került beállításra váratlan kiadások finanszírozására.

VARGA PÉTER polgármester

Megfelelő a közbiztonság

Az előző évek gyakorlatának megfelelően a Rendőrség körzeti megbízottja idén is beszámolót készített az Önkormányzat Képviselő-testülete számára a község közbiztonsági helyzetéről, illetve a 2012. év rendőrségi szempontból fontos eseményeiről. A beszámolót – amelynek rövidített összefoglalóját közöljük – április eleji ülésén fogadta el a Testület.

Az ismertté vált bűncselekmények száma 2010-ben 10, 2011-ben 12, míg 2012-ben 15 volt. A település vagyoni- és közbiztonsági viszonyai jónak mondhatók. A cselekmények közül kiemelendő a 2012 novemberében történt kutyatámadást, melynek során egy helyi lakost a futballpályájánál két kutya megtámadott. A támadás során a sértett súlyos sérüléseket szenvedett. A kutyák (nem helybéli) tulajdonosa a pápa kapitányságon jelentkezett.

A községben 23 személy rendelkezik fegyvertartási engedéllyel, a tartási körülmények éves ellenőrzése folyamatosan, időarányosan kerül végrehajtásra, mely során hiányosságot nem állapítottak meg.

A szabálysértések alakulása az elmúlt időszakban jónak mondható. A község lakói jogkövető állampolgárok. Kisebbségi szabálysértéseknél a figyelmeztetés szankció elegendőnek bizonyult.

A település közlekedésbiztonsági helyzete is jó, 2012-ben 3 közlekedési baleset történt.

A 2008 szeptemberében az Országos Rendőr-főkapitányság által meghirdetett „Iskola rendőre” programot az elmúlt évben is folytatták.

Megelőzési tevékenység tekintetében ki kell emelni, hogy a körzeti megbízott havonta keresi a kapcsolatot a lakossággal, kiemelten az idősekkel és egyedül élőkkel. Figyelmüket felhívja a trükkös, besurranó elkövetők magatartására.

A körzeti megbízott Lada Niva gépkocsijának működési költségéhez a 2012-ben Vaszar 60.000.–, Gecse 50.000.– Ft-tal járult hozzá, melyet üzemanyag keretük növelésére használtak fel.

Sportköri beszámoló

Mennyiségi és minőségi javulást sikerült elérni

A község sportéletében az elmúlt időszakban elérkezett az idő az újjászervezéshez, hiszen a labdarúgás sok örömet szerzett a helyi lakosoknak. Az új elképzelés szerint nem az eredményesség került az első helyre, hanem a tömegesítés és a képzés. Az előző évhez képest sikerült az igazolt, versenyengedéllyel rendelkező játékosok számát megduplázni. A 2010/2011-es évben 25 fő igazolt, versenyengedéllyel rendelkező utánpótlás korú játékos volt a Hunyadi TSZ SK színeiben, addig a 2012.őszére, megközelítette a 60 főt (57 fő).

Labdarúgás

Az óvodások és az általános iskola alsó tagozatosai aktív résztvevői az OTP-MOL Bozsik programnak. Ebben az évben fontos feladatnak tekintettük a képzés jobbá, pontosabbá tételét, illetve a létszám növelését. A leglátványosabban az óvodásokkal sikerült fejlődni. (létszám, képzés) A Bozsik programban az U-7, U-9, U-11, és U-13-as korosztállyal indultunk, ami folyamatos, rendszeres versenyeztetést biztosít a gyermekek számára. Nagy előrelépést jelentett, hogy Vaszar körzetközponttá lépett elő a Bozsik Egyesületi Programban, ami rengeteg előnnyel jár sportegyesületünknek. Fontos cél volt, hogy az egyesület ifjúsági csapattal is rendelkezzen, amit sikerült megvalósítani. A helyi fiataloknak biztosítanunk kell a rendszeres aktív sportolási lehetőséget. Az edzések számát az előző évhez képest sikerült megsokszorozni: míg korábban heti 1 óra jutott az utánpótlás korú gyermekek foglalkoztatására, addig ebben az évben heti kilenc foglalkozás segítette fejlődésüket.

Fontos a foglalkozások számának növekedése, de csak akkor igazán hatékony ez a folyamat, ha az edzéseket tartalmilag is tudjuk fejleszteni. Ezt a célt szolgálja sportszakembereink számának növekedése is. Tavaly egy edző volt, az idei évben ez a szám már 3-ra növekedett. a 2010/2011-es bajnoki időszakban egy MLSZ „D” licenccel edző volt az egyesületnél, most ez kibővült egy UEFA „B” és egy UEFA „A” végzettségű szakemberrel.

Kézilabda

Már az óvodásokkal, és az általános iskolásokkal elkezdődött a munka. A gyerekek a szivacskezilabda segítségével ismerkedhetnek és sajátíthatják el a sportág alapjait. A felső tagozatosok a Pápa, és Pápa környéki bajnokságban szerepelnek és versenykörülmények között is gyakorolhatják a hét közben tanultakat. A felnőtteknél a Pápa körzeti bajnokságban Vaszar, a Kilián DSE-vel közös csapattal képviselteti magát. Reméljük e rövid átmeneti állapot után rövidesen teljesen saját és helyi fiatalokra épülő csapattal lehet szerepelni ebben a sorozatban is. Csapatunk a téli bajnoki szezon veretlenül az élen zárta a Pápa körzeti bajnokságban.

Németh József elnök
(Hunyadi Tsz Sportkör, Vaszar)

ÉVFORDULÓ

Vaszar község első ma ismert írásos említése – ahogy falumonográfiánkban is olvasható – egy kb. 1238-ban keletkezett összeírásban fordul elő. Ezt az összeírást *Albeus* nyitri főesperes, esztergomi kanonok 1237. október 29. és 1239. június 11-e között készítette IV. Béla király megbízásából. Ezen összeírás dátuma szerint **községünk 2013/14-ben ünnepli fennállásának 775. évfordulóját.** (Bizonyosan 1238 előtt is létezett, de erre nincs írott adatunk.) Fontos lenne, ha Önkormányzatunk és községünk polgárai nem feledkeznek meg erről, és méltó módon – eseményvel, rendezvénnyel, kiadvánnyal stb. – megemlékeznek erről az évfordulóról. Gondolkozzunk közösen!

Főzzünk valami finomat!

Bakonyi betyárleves

Hozzávalók:

40 dkg sertéscomb
10 dkg füstölt szalonna
20 dkg gomba
20 dkg leveszöldség
15 dkg vöröshagyma
3 dl tejföl
2 evőkanál liszt
1 csokor kapor
1 db zöldpaprika
1 db paradicsom
1 evőkanál pirospaprika
só, őrölt bors, csipetke, kevés olaj.

Elkészítés:

Kevés olajon megdinsztelem a hagymát, majd ráteszem a füstölt szalonnát, rá a húst és fehéredésig pirítom. Ezután megszóróm pirospaprikával és felöntöm vízzel, sóval, borsal ízesítem és félpuhára főzöm. Majd hozzáadom a felkockázott zöldségeket, a gombát, a paprikát és a paradicsomot is. Puhára főzöm és ekkor főzöm bele a csipetkét is, majd a tejfölbe keverem a lisztet s ezzel habarom be a levest. Ekkor teszem bele a kaprot is és ha kell, akkor még utána ízesítem.

Sörös csülök

Hozzávalók:

1 szép nagy nyers csülök
1 nagy fej vöröshagyma
4–5 gerezd fokhagyma
4–5 babérlevél
őrölt kömény
só, bors
1 ek kristálycukor
(nem elírás, tényleg cukorral készül!)

sör, ami majd ellepi

Elkészítés:

A csülköt sós, babérleveles vízben előfőzzük. Ha félig megpuhult, kivesszük, kicsontozzuk, és csikokra vágjuk. (mindet, nem kiválogatni!) Pörköltalapot készítünk, vagyis megpirítjuk az apróra vágott vöröshagymát, fokhagymát, beletesszük a csikokra vágott csülökhúst, sózzuk, borsozzuk, köményezzük ízlés szerint, és felöntjük sörrel, hogy ellepje. Miután felforrt, csapott evőkanál cukrot teszünk bele. Puhára főzzük. Az elpárolgott levet az előfőzésből maradt lével pótoljuk.

Közérdekű adatok

VASZARI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI
HIVATAL: 8542 Vaszar, Fő u. 29.

Elérhetőség:

Tel/fax.: (89)579–200, (89)355–009.

Mobil: (30)730–0853.

E-mail: vaszar@globonet.hu

Honlap: www.vaszar.hu

Ügyfélfogadás ideje:

- Hétfő 8:00–12:00; 13:00–15:30
- Kedden NINCS ügyfélfogadás!
- Szerda 13:00–15:30
- Csütörtök 8:00–12:00; 13:00–15:30
- Péntek 8:00–12:00